

Příloha k protokolu o SZZ č. ....
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola: .....

Ústav estetiky

19.8.2009
Datum odevzdání posudku: .....

Kateřina Vlčková
Jméno: .....
Estetika
Obor: .....

Recenzent * / Mgr. Denis Ciporanov,
Ph.D

diplomové práce
Vedoucí */
Prof. PhDr. Aleš Haman, DrSc.
.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Narace v animovaném filmu

Kateřina Vlčková si za téma své bakalářské práce zvolila teorii vyprávění, plodnou disciplínu, jejíž moderní dějiny se odvíjí od ruské formální a pozdější strukturální literárněvědné analýzy. Konkrétně sáhla po textu z oblasti současnější americké teoretické produkce, naratologické teorii Davida Bordwella, který se věnuje především tématu vyprávěcích technik ve filmovém umění. Svou práci se rozhodla rozdělit na dvě tematické, rozsahem značně disproporční části. První, dominantní část práce, tvoří expozice konstitutivních pojmů a problémů Bordwellovy teorie. Druhá, skromnější část pak představuje jejich konkrétní aplikaci na vybrané filmové vyprávění v žánru animovaného filmu.

Teoretickou část Kateřina Vlčková otevírá poukazem na zásadní, ačkoli ne zcela zjevnou (umění přesahující) roli vyprávění ve formování našeho života-příběhu (Ricouer), aby se nadále již plně věnovala Bordwellově naratologii ve vztahu k filmu. Tuto část otevírá pro téma základní a konstitutivní rozlišení mezi fabulí a syžetem a formulace jejich vzájemného poměru. Poté postupuje v představení dalšího podstatného problému, kterým je téma stylu a jeho vztahu k syžetu, a rekapituluje typy syžetů a syžetové techniky v poměru k procesu konstrukce fabule. V dalším oddíle práce se věnuje funkci a druhům vyprávěče, příčinám a následkům v příběhu ve vztahu k jejich spouštěčům, tedy postavám, a naraci ve vztahu k časové organizaci syžetu. Teoretickou část práce uzavírá expozicí časových rovin ve vyprávění, jmenovitě vztahů mezi časem fabule, syžetu a obrazu, mimochodem tématem, kterému věnoval známou filmologickou studii i Jan Mukařovský.

Ačkoliv se celá expozice úzce drží svého základního zdroje - Bordwellovy teorie, autorka místy cituje i autory další, aby doplnila či problematizovala dané téma (Tomaševskij, Ingarden, Šklovskij). Tak například uvádí analogický koncept k Bordwellově problému informační hustoty syžetu – Ingardenovu „nedourčenost“, aniž by však uvedla jakýkoli odkaz na v češtině přístupný zdroj (s. 18). Navíc, někde není zdroj parafráze uveden vůbec, viz zmínka o Michailu Petrovském (s. 12). Stejně tak se na straně 22. dozvídáme, co o problému vyprávěče soudí Edward Branigan, avšak opět bez jakéhokoliv odkazu na pramen. Tyto formální lupy jsou důsledkem základního nedostatku první části práce: autorka se až příliš těsně drží zdrojového textu, tak těsně, že přejímá bloky Bordwellova textu s jeho vlastními

citacemi a parafrázemi, z nichž sestavuje v podstatě jakýsi agregát doslovných, často nepřesně přeložených pasáží originálního textu, aniž by předvedla jejich korektní výklad a jasné uspořádání. To v důsledku celou teorii spíše zatemňuje, nežli osvětluje a protíví se tak v úvodu autorkou explicitně vytyčenému „základnímu cíli“ této části práce: „vyjasnění Bordwelovy teorie.“ (s. 8)

Nenaplnění (v úvodu inzerovaného) „vyjasnění“ neku-li (v resumé inzerované) „interpretace“ Bordwelovy teorie však bohužel není jediným zklamaným očekáváním, které práce přináší. Již svým názvem totiž dává příslib, že ve své druhé části osvětlí naratologické zvláštnosti animovaného filmu, tedy žánrová specifika, která se propisují do jeho obecných možností ohledně výstavby příběhu. Nejde jen o to, že je tato konkrétní aplikace teoretického schématu ve výsledku povrchní, nejasná a je v podstatě pouze záminkou pro rekapitulaci již předvedeného, nýbrž o to, že je jejím jediným teoretickým výstupem následující tvrzení: animovaný film je z hlediska vyprávění jednodušším a méně komplikovaným žánrem. Kromě tohoto úsudku autorka ještě přidává další nepodložený soud: „...dokonce si troufám tvrdit, že se v animovaném filmu nesetkáváme tak často s jiným časovým spořádáním než chronologií. Nesetkáváme se s flashbaky.“ (s. 39).

Pokud by měla mít taková generalizovaná výpověď vůbec nějaký smysl, pak jistě ne jako výpověď o specifických možnostech či limitech žánru (tedy v intencích skutečné naratologické analýzy), nýbrž snad jediné jako soud o povaze aktuální produkce v rámci žánru (tedy jakási socio-kulturní analýza produkce). O tu však zde samozřejmě vůbec neběží, a formálnost a neproduktivnost takové žánrové konkretizace naratologického zkoumání nakonec odhaluje autorka bezděky sama, když v samotném závěru dospívá k bezobsažnému tvrzení, že „...s narací musíme zacházet jako se součástí našeho každodenního života, protože nás provází den co den,“ nepřipomínajícímu již vůbec nic z vytyčeného cíle druhé části práce.

Jelikož si však lze jen těžko představit, že by v zákonech a postupech filmového vyprávění existovalo něco, co by absentovalo v subžánru animovaného filmu a naopak, a vytvářelo tak základ pro nosnou komparativní analýzu specifických postupů vyprávění, budiž nakonec pro autorku částečnou omluvou, že se jí její cíl naplnit nepodařilo. To by však mohl být jen těžko jediný důvod, proč po zmíněných výtkách práci k obhajobě doporučit. Necht' je jí proto přičteno k dobru, že ve svém celku rozhodně nepůsobí zcela uspěchaně či evidentně odbytě. Naopak odráží viditelnou autorčinu snahu vyrovnat se s nelehkým tématem, vystaveným na specifické technické terminologii. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm tři - s ponechanou možností na základě přesvědčivé obhajoby (především obhájení nosnosti speciální analýzy animovaných narativů) zlepšit známku o jeden stupeň.

dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: .....

.....
podpis vedoucího - recenzenta bakalářské práce

Čes. Budějovicích 19. 8. 2009
V ..... dne .....

Stupeň kvalifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte